

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 21.12.2016
COM(2016) 826 final

2016/0414 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
o boji proti praní peněz prostředky trestního práva

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Nedávné teroristické útoky v Evropské unii i mimo ni zdůrazňují nezbytnost toho, aby EU napříč všemi svými politikami pracovala na prevenci terorismu a boji proti němu. Teroristické organizace a organizovaný zločin potřebují k udržování svých sítí organizované trestné činnosti, k náboru nových členů a k provádění samotných teroristických činů finanční prostředky. K boji proti terorismu a organizovanému zločinu proto zásadně přispívá jejich odříznutí od zdrojů financování, znesnadnění skrytého používání těchto prostředků teroristy a využití příslušných informací z finančních operací.

Problém financování terorismu není nový. Evropská unie již disponuje prostředky k jeho řešení, včetně stávajících trestněprávních předpisů, spolupráce donucovacích orgánů a procesů výměny příslušných informací i právních předpisů v oblasti předcházení praní peněz a boje s ním, které jsou neustále posilovány.

Povaha financování terorismu se však s postupem času vyvíjí a EU potřebuje rozhodnou, rychlou a komplexní akci s cílem modernizovat platné právní předpisy, zajistit jejich plné provedení všemi příslušnými subjekty a řešit zjištěné nedostatky Unie rovněž potřebuje lepší spolupráci mezi příslušnými orgány, přeshraniční i s příslušnými agenturami EU, za účelem lepšího šíření informací a sledování těch, kdo terorismus financují.

Cílem tohoto návrhu směrnice, který byl oznámen v akčním plánu Komise na posílení boje proti financování terorismu ze dne 2. února 2016¹, je boj vedený trestněprávní cestou proti praní peněz. Navrhovaná směrnice tohoto cíle dosahuje prováděním mezinárodních závazků v této oblasti, včetně Úmluvy Rady Evropy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu a o financování terorismu z roku 2005, CETS č. 198 (dále jen „Varšavská úmluva“) i příslušných doporučení Finančního akčního výboru (FATF).

Stávající nástroje na úrovni EU (a zejména rámcové rozhodnutí 2001/500/SVV²) jsou svým rozsahem omezené a nezajišťují komplexní kriminalizaci trestné činnosti v oblasti praní peněz. Praní peněz kriminalizují všechny členské státy, avšak existují značné rozdíly v příslušných definicích toho, co praní peněz představuje, s jejichž pomocí jsou pak vyvozovány predikativní trestné činy – tj. související trestná činnost, ze které vypraný majetek pochází – i úroveň sankcí. Stávající právní rámec není ani komplexní, ani dostatečně jednotný, aby mohl být zcela účinný. Rozdíly v právních rámcích mohou využívat pachatelé trestné činnosti a teroristé, kteří se mohou rozhodnout provádět své finanční operace tam, kde cítí, že jsou opatření proti praní peněz nejslabší.

Ještě důležitější na operativní úrovni je to, že rozdíly v definicích a skutkových podstatách trestných činů praní peněz a v sankcích za ně mají dopad na přeshraniční policejní a justiční spolupráci vnitrostátních orgánů a na výměnu informací. Například rozdíly v skutkových podstatách predikativních trestných činů ztěžují koordinaci finančních zpravodajských jednotek a donucovacích orgánů v jednom členském státě s jinými jurisdikcemi EU v boji proti přeshraničnímu praní peněz (např. pokud jde o praní peněz v souvislosti s daňovými trestnými činy). V rámci konzultací provedených při přípravě tohoto návrhu odborníci z praxe

¹ COM(2016) 50 final, 2. února 2016.

² Rámcové rozhodnutí Rady 2001/500/SVV ze dne 26. června 2001 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní (Úř. věst. L 182, 5.7.2001).

– včetně agentur jako Europol a Eurojust – uváděli, že rozdíly v kriminalizaci tohoto trestného činu v právních předpisech členských států představují překážky pro účinnou policejní spolupráci a přeshraniční vyšetřování.

Účelem činnosti pachatelů trestné činnosti a zločineckých organizací je vytvářet zisk. Praní peněz v podstatě využívá výnosů vytvořených prostřednictvím množství přeshraničních nezákonných činností – jako je obchod s drogami, obchodování s lidmi, nedovolený obchod se zbraněmi, korupce – k nabytí, přeměně nebo převodu majetku, přičemž se zakrývá skutečná povaha jeho původu, s cílem využívat příjmy z těchto trestných činů v legální ekonomice. Praní peněz zločineckým organizacím umožňuje, aby získávaly prospěch ze svých protiprávních činností a financovaly své operace. Zesílené trestní stíhání praní peněz pomáhá odstraňovat finanční pobídky, jež trestnou činnost vyvolávají.

Podle odhadů Organizace spojených národů činila v celosvětovém měřítku celková výše výnosů z trestné činnosti v roce 2009 přibližně 2,1 bilionu USD, neboli 3,6 % světového HDP³. Objem výnosů z trestné činnosti na hlavních nelegálních trzích v Evropské unii, o níž jsou k dispozici důkazy, je odhadován na 110 miliard EUR⁴. Peněžní částky, které se v současnosti daří vymáhat, tvoří pouze malou část odhadovaných výnosů z trestné činnosti⁵.

Jednotlivci a skupiny zapojené do teroristických činů využívají sítí organizované trestné činnosti nebo se sami podílejí na trestné činnosti k financování svých aktivit a za účelem převedení, skrytí jejich nezákonné povahy nebo získání finančních prostředků k financování svých operací poté používají systémy praní peněz. To silně zvyšuje přitažlivost organizované trestné činnosti. Mnohé z teroristických buněk působících v Evropě získávají finanční prostředky z nelegálních zdrojů, jako je obchod s drogami, obchod s kulturními statky nebo využití podvodných půjček. K trestné činnosti v různých formách se uchylují také velké teroristické organizace za účelem financování svých teroristických činností. Teroristé by kromě toho mohli využívat zločineckých organizací k zajišťování svých logistických potřeb tím, že by od těchto zločineckých skupin kupovali padělané doklady nebo střelné zbraně, což může zase umožnit praní výnosů z těchto operací. Posílený právní rámec EU by proto přispěl k účinnějšímu boji proti financování terorismu a ke snížení hrozby teroristických organizací narušením jejich schopnosti financovat své aktivity.

Zavedení minimálních pravidel pro definici trestného činu praní peněz, použití této definice i na teroristické a jiné závažné trestné činy a sblížení příslušných sankcí posílí stávající trestněprávní rámec EU v boji proti praní peněz v Evropě. Navrhovaná směrnice zlepší stávající přeshraniční spolupráci, výměnu informací mezi příslušnými orgány a pomůže zamezit tomu, aby pachatelé trestné činnosti mohli využívat ve svůj prospěch rozdílů mezi vnitrostátními právními předpisy. Tato opatření poskytnou posílený právní rámec pro boj proti praní peněz v EU, zlepší vymáhání a budou působit jako větší odstrašení teroristické a trestné činnosti. Umožní tak účinněji čelit organizované trestné činnosti a financování terorismu a posílí tím vnitřní bezpečnost EU a bezpečnost jejích občanů.

³ Úřad OSN pro drogy a kriminalitu, „Odhad nezákonných finančních toků souvisejících s obchodováním s drogami a jinou nadnárodní organizovanou trestnou činností“, říjen 2011.

⁴ Od nelegálních trhů k legálním podnikům: portfolio organizované trestné činnosti v Evropě, Závěrečná zpráva projektu OCP – Portfolio organizované trestné činnosti, březen 2015.

⁵ Zpráva „Vyplácí se ještě trestná činnost? Vymáhání majetku z trestné činnosti v EU. Přehled statistických informací 2010–2014“, Europol, červenec 2016.

- **Nezbytnost zavedení příslušných mezinárodních norem a povinností a účinného boje proti praní peněz**

Cílem tohoto návrhu je zavést mezinárodní požadavky vyplývající z Varšavské úmluvy a doporučení Finančního akčního výboru, pokud jde o kriminalizaci praní peněz.

Doporučení č. 3 Finančního akčního výboru (FATF⁶) vyzývá země, aby na základě Úmluvy OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami (Vídeňská úmluva) z roku 1988 a Úmluvy OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (Palermská úmluva) z roku 2001 kriminalizovaly praní peněz. Doporučení požaduje, aby země kriminalizovaly praní výnosů z veškerých závažných trestných činů, s cílem zahrnout co nejširší okruh predikativních trestných činů (uvádí seznam kategorií predikativních trestných činů, jako je terorismus včetně jeho financování, obchodování s lidmi a převaděčství migrantů, nedovolený obchod se zbraněmi, trestná činnost proti životnímu prostředí, podvody, korupce nebo daňové trestné činy), přičemž je na členských státech, jak toho dosáhnou. Doporučení umožňuje zemím, aby nepoužily trestný čin praní peněz na osobu, která se dopustila predikativního trestného činu, a vyžaduje, aby země zajistily účinné, přiměřené a odrazující trestní sankce vůči fyzickým osobám a trestněprávní (nebo občanskoprávní nebo správní) odpovědnost a sankce vůči právnickým osobám. Doporučení rovněž vyzývá ke kriminalizaci doplňkových činností, jako je účast, spolčení nebo spiknutí za účelem spáchání, pokus, pomoc, usnadňování a návod ke spáchání, pokud toto není povoleno podle základních zásad vnitrostátního práva.

Varšavská úmluva představuje nejkomplexnější mezinárodní úmluvu o praní peněz (včetně ustanovení týkajících se kriminalizace praní peněz, ale i ustanovení o zmrazení a propadnutí majetku a mezinárodní spolupráci). Varšavská úmluva požaduje, aby smluvní strany přijaly legislativní opatření k usnadnění prevence, vyšetřování a trestního stíhání praní peněz i k účinnému zmrazení a propadnutí výnosů a nástrojů trestné činnosti. Tato úmluva v některých směrech překračuje rámec požadavků uvedených v doporučeních výboru FATF, neboť považuje za irelevantní, zda predikativní trestné činy podléhaly trestní jurisdikci země, kde k trestnému činu praní peněz došlo, umožňuje, aby země aplikovaly nižší úroveň záměru, a požaduje, aby země zajistily, že předběžnou podmínkou pro odsouzení za praní peněz není dřívější nebo současné odsouzení za predikativní trestný čin a přesné určení predikativního trestného činu.

Varšavskou úmluvu podepsalo 26 členských států EU, z nichž ji až dosud ratifikovalo pouze 17. EU ji podepsala, ale ještě neratifikovala. Tento návrh směrnice by byl důležitým krokem k ratifikaci Varšavské úmluvy ze strany EU.

Cílem tohoto návrhu je provedení výše uvedených mezinárodních požadavků. V určitých oblastech rámec těchto požadavků přesahuje: stanoví minimální hranici nejvyšších trestů a kriminalizuje samopraní peněz – tj. případy, kdy osoba provádějící praní peněz pocházejících z trestné činnosti je rovněž pachatelem souvisejícího predikativního trestného činu, ačkoli samopraní je omezeno na přeměnu nebo převod a na zatajení nebo zastření. Kromě obecných kategorií trestné činnosti, které jsou uvedeny v seznamu predikativních trestných činů stanoveném výborem FATF a Varšavskou úmluvou, seznam uvedený v tomto návrhu

⁶ Výbor FATF je nejdůležitějším mezinárodním normotvorným subjektem v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. Členy výboru FATF je Evropská komise a 15 členských států, přičemž zbývajících 13 členských států jsou členy „MONEYVAL“ (Výbor expertů pro hodnocení opatření proti praní peněz), regionálního orgánu typu FATF, který provádí vlastní hodnocení a vzájemné hodnocení opatření zavedených v členských státech Rady Evropy.

obsahuje i kyberkriminalitu a trestné činy, u nichž existují právní předpisy na úrovni EU definující predikativní trestné činy, s odkazem na příslušné legislativní akty EU.

- **Soulad se stávajícími ustanoveními v této oblasti politiky**

Tento návrh vychází z globálního boje proti praní peněz a financování terorismu tím, že provádí doporučení č. 3 Finančního akčního výboru (FATF), mezivládního orgánu, který definuje mezinárodní normy v této oblasti a podporuje jejich provádění, a že provádí příslušné mezinárodní úmluvy. Je rovněž součástí širšího úsilí na úrovni EU bojovat proti praní peněz a financování terorismu tím, že posiluje represivní opatření proti zločineckým organizacím a subjektům financujícím terorismus.

Evropský program pro bezpečnost přijatý v dubnu 2015⁷ vyzval k přijetí dalších opatření v oblasti financování terorismu a praní peněz. S poukazem na to, že „primárním cílem organizovaného zločinu je zisk“, Evropský program pro bezpečnost vyzval k posílení schopnosti donucovacích orgánů potírat finanční zdroje organizované trestné činnosti a zdůraznil, že „mezinárodní zločinecké sítě zneužívají k zakrytí zdrojů svých zisků zákonné struktury podnikání, takže je nutné se zaměřit na pronikání organizovaného zločinu do legální ekonomiky“. Evropský program pro bezpečnost se rovněž zaměřuje na boj proti propojení mezi terorismem a organizovaným zločinem a poukazuje na to, že organizovaná trestná činnost napomáhá terorismu pomocí kanálů, jako jsou dodávky zbraní, financování prostřednictvím pašování drog a pronikání na finanční trhy.

Komise dne 2. února 2016 předložila akční plán pro další zintenzivnění boje proti financování terorismu. Jedním z klíčových opatření akčního plánu bylo zvážit případný návrh směrnice k zavedení minimálních pravidel týkajících se definice trestného činu praní peněz (která bude použita i na teroristické a jiné závažné trestné činy) a sblížit sankce. Uvedeným zdůvodněním bylo, že teroristé k financování svých aktivit často využívají výnosy z trestné činnosti a v tomto procesu používají systémy praní peněz. Kriminalizace praní peněz by tak přispěla k boji proti financování terorismu.

Také usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. října 2016 o boji proti korupci a následných krocích k usnesení CRIM (2015/2110(INI))⁸ poukázalo na to, že účast na trestné činnosti může být spojena s teroristickými trestnými činy, a vyzvalo k posílení právních předpisů EU týkajících se boje proti organizované trestné činnosti a praní peněz, má-li být boj proti terorismu účinný.

Tento návrh také posílí opatření zavedená k odhalování, narušení a předcházení zneužívání finančního systému k praní peněz a financování terorismu, zejména čtvrté směrnice o boji proti praní peněz⁹, která stanoví pravidla pro předcházení zneužívání finančního systému k praní peněz a financování terorismu, a nařízení o převodu finančních prostředků¹⁰. Předpokládaným datem provedení čtvrté směrnice o boji proti praní peněz a nařízení (EU) 2015/874 byl 1. leden 2017. Dne 5. července 2015 byla předložena řada změn čtvrté směrnice o boji proti praní peněz¹¹ s cílem posílit preventivní rámec proti praní peněz, zejména řešením

⁷ COM(2015) 185 final ze dne 28. dubna 2015.

⁸ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. října 2013 o organizované trestné činnosti, korupci a praní peněz: doporučené kroky a iniciativy (2013/2107(INI)).

⁹ Směrnice 2015/849/EU o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu (Úř. věst. L 141, 5.6.2015).

¹⁰ Nařízení (EU) 2015/847 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a o zrušení nařízení (ES) č. 1781/2006 (Úř. věst. L 141, 5.6.2015).

¹¹ COM(2016) 450 final ze dne 5. července 2016.

nově vznikajících rizik a zvýšením kapacity příslušných orgánů, pokud jde o přístup k informacím a jejich výměnu.

Tyto právní nástroje pomáhají předcházet praní peněz a usnadňují vyšetřování případů praní peněz. Neřeší však problematiku této iniciativy, a sice neexistence jednotné definice trestného činu praní peněz a rozdíly v typu a úrovni sankcí ukládaných za tuto trestnou činnost v celé Unii. Po přijetí navrhované směrnice společnými normotvůrci Komise posoudí, zda bude nezbytné čtvrtou směrnicí o boji proti praní peněz revidovat s cílem sjednocení definice „trestné činnosti“, zohledněné v této směrnici.

Tento návrh dále posiluje a doplňuje také trestněprávní rámec, pokud jde o trestné činy týkající se teroristických skupin, a zejména návrh směrnice o boji proti terorismu¹², jenž stanoví komplexní definici trestného činu financování terorismu, která zahrnuje nejen teroristické trestné činy, ale i trestné činy související s terorismem, jako je nábor, výcvik a propaganda.

Tento návrh rovněž posiluje boj proti organizované trestné činnosti tak, že doplňuje směrnicí 2014/42/EU¹³, jejímž cílem je vytvořit společný soubor minimálních pravidel pro odhalování, sledování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti napříč EU, a rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV¹⁴, jež kriminalizuje účast v organizované zločinecké skupině a na vydírání.

Tento návrh by kromě toho doplnil různé právní předpisy EU, jež vyžadují, aby členské státy kriminalizovaly některé formy praní peněz. Částečně nahradí rámcové rozhodnutí Rady 2001/500/SVV¹⁵, pokud jde o členské státy, které jsou tímto návrhem vázány. Cílem uvedeného rámcového rozhodnutí rady je sblížit vnitrostátní předpisy o konfiskaci a o určitých formách praní peněz, jejichž přijetí se od členských států vyžadovalo v souladu s Úmluvou Rady Evropy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu z roku 1990.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Navrhovaná směrnice je v souladu s cíli politik prováděných Unií, zejména jsou to následující:

- Boj proti trestné činnosti ohrožující finanční zájmy Unie. Druhý protokol Úmluvy o ochraně finančních zájmů Evropských společenství, vypracovaný na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii, vyžaduje, aby členské státy kriminalizovaly praní výnosů z trestné činnosti ohrožující finanční zájmy Unie, jako jsou podvody a korupce, definovaných v Úmluvě o ochraně finančních zájmů Evropských společenství a v protokolech této úmluvy. V červenci 2012¹⁶ navrhla Komise směrnicí o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie, která by měla nahradit tuto úmluvu a její protokoly pro účastnické členské státy. Tato směrnice by zavedla nové trestné činy ohrožující finanční zájmy Unie a předpokládá, že praní výnosů pocházejících z těchto trestných činů by mělo

¹² COM(2015) 625 final ze dne 2. prosince 2015.

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii (Úř. věst. L 127, 29.4.2014).

¹⁴ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti (Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42).

¹⁵ Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 26. června 2001 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní (2001/500/SVV) (Úř. věst. L 182, 5.7.2001, s. 1–2).

¹⁶ COM(2012) 363 final ze dne 11. června 2012.

být kriminalizováno. Trestněprávní ustanovení týkající se praní peněz nejsou tímto návrhem dotčena.

- Boj proti obchodu s drogami, jejich spotřebě a dostupnosti, stanovený v protidrogové strategii EU (2013–2020)¹⁷.
- Boj proti trestné činnosti, jako je nezákonný obchod s volně žijícími a planě rostoucími druhy. Ve sdělení Komise „Akční plán EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy“ z roku 2016¹⁸ vyzvala Komise členské státy, aby přezkoumaly své vnitrostátní právní předpisy týkající se praní peněz a aby zajistily, že s trestnými činy spojenými s nezákonným obchodem s volně žijícími a planě rostoucími druhy lze nakládat jako s predikativními trestnými činy.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je čl. 83 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie, který vymezuje praní peněz jako jeden z trestných činů především s přeshraničním rozměrem. Umožňuje Evropskému parlamentu a Radě řádným legislativním postupem stanovit formou směrnic minimální pravidla týkající se vymezení praní peněz.

• Proměnná geometrie

Rámcové rozhodnutí 2001/500/SVV o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní, které je v současné době použitelné, se vztahuje na všechny členské státy.

V souladu s protokolem č. 21 o postavení Spojeného království a Irska, pokud jde o prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o EU a Smlouvě o fungování EU, se Spojené království a Irsko mohou rozhodnout, že se chtějí účastnit přijímání tohoto návrhu. Možnost účastnit se jeho uplatňování mají i po přijetí návrhu.

Podle Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a Smlouvě o fungování EU, se Dánsko neúčastní přijímání opatření podle hlavy V Smlouvy o fungování EU Radou (s výjimkou „opatření k určení těch třetích zemí, jejichž státní příslušníci při překračování vnějších hranic členských států musí mít vízum, a [...] opatření o jednotném vzoru víz“). Podle stávající platné právní úpravy se proto Dánsko přijímání tohoto návrhu neúčastní a nebude pro ně závazný.

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Pachatelé trestné činnosti a subjekty financující terorismus mohou své finanční prostředky snadno přesouvat přes hranice, aby zastřeli jejich nezákonný původ. Zločinecké organizace a teroristické sítě působí napříč různými členskými státy. Výnosy z nezákonné činnosti se ve velkém rozsahu perou v evropské legální ekonomice. Téměř ve všech evropských státech EU se objevují důkazy o investicích organizovaného zločinu¹⁹.

¹⁷ Protidrogová strategie EU (2013–2020) (Úř. věst. C 402, 29.12.2012).

¹⁸ COM(2016) 87 final ze dne 26. února 2016.

¹⁹ Od nelegálních trhů k legálním podnikům: portfolio organizované trestné činnosti v Evropě, Závěrečná zpráva projektu OCP – Portfolio organizované trestné činnosti, březen 2015.

Organizované zločinecké skupiny v rostoucí míře skrývají a reinvestují aktiva v jiných členských státech, než je stát, kde byl spáchán trestný čin, z něhož majetek pochází²⁰. To celkově mnohem více komplikuje přeshraniční boj příslušných orgánů se závažnou a organizovanou trestnou činností v EU a poškozuje to fungování vnitřního trhu tím, že narušuje hospodářskou soutěž s legálními podniky a podkopává důvěru ve finanční systém.

O přeshraničním rozměru praní peněz se veřejné orgány a odborníci z praxe zabývající se případy praní peněz přesvědčují ve své každodenní práci: finanční zpravodajské jednotky v členských státech EU, které jsou odpovědné za analýzu transakcí, u nichž existuje podezření na napojení na praní peněz a financování terorismu, a za předávání výsledků těchto analýz příslušným orgánům, k plnění svého poslání spolu na pravidelném základě spolupracují. Svědčí o tom počet žádostí o informace a o spolupráci předaných prostřednictvím sítě FIU.NET, nástroje pro výměnu informací finančních zpravodajských jednotek EU: v roce 2014 došlo k 12 076 výměnám informací a v roce 2015 jejich počet vzrostl na 17 149²¹. Podíl oznámení podezřelých obchodů zahrnujících jiné členské státy EU se výrazně liší v závislosti na členském státu. Většina členských států nedisponuje přesnými údaji, ale velký počet členských států odhadoval počet oznámení podezřelých obchodů s přeshraničním rozměrem na 30 % až 50 % z oznámení podezřelých obchodů předaných příslušným orgánům²².

Časté je vyšetřování trestné činnosti týkající se praní peněz, jež zahrnuje několik členských států. Odhady v jednom členském státě naznačují, že přeshraniční rozměr má 10 % až 15 % případů. Ve dvou členských státech činí stejný odhad 20 % a v několika členských státech dosahuje 70 %. Pět členských států odhaduje, že podíl vyšetřování praní peněz s přeshraničním prvkem se pohybuje mezi 38 % a 50 %. Jeden členský stát uvedl, že přibližně 50 % predikativních trestných činů bylo spácháno v zahraničí²³.

Přeshraniční rozměr praní peněz a nezbytnost řešit tento problém prostřednictvím soudní spolupráce mezi členskými státy potvrzuje počet případů zaznamenaných členskými státy a styčnými státními zástupci v Eurojustu. Od roku 2012 do července 2015 zaznamenal Eurojust 724 případů praní peněz, přičemž jejich počet vzrostl ze 193 případů v roce 2013 na 286 případů praní peněz v roce 2015. V období od 1. ledna do 30. září 2016 zaznamenal Eurojust 212 případů. Ze 160 koordinačních schůzek, které Eurojust zorganizoval od ledna do dubna 2015, se jedna osmina (12,5 %) týkala praní peněz, což je dvojnásobný podíl ve srovnání s rokem 2014. Praní peněz představuje oblast právních případů Eurojustu, jež vykazuje trvalý růst.

Nebude-li na úrovni EU podniknuto žádné opatření, je pravděpodobné, že rozsah problému praní peněz bude v nadcházejících letech výrazně narůstat. Soudní a donucovací orgány by při stíhání složitějších případů praní peněz i nadále narážely na problémy a pachatelům by byla poskytnuta možnost „forum shoppingu“, tj. výběru jurisdikcí EU, které ve svém právním rámci pro boj proti praní peněz určité trestné činnosti nestíhají, nebo je stíhají méně účinně a méně komplexně. Pokračující činnost praní peněz by v konečném důsledku vedla k širším společenským dopadům prostřednictvím trvající trestné činnosti a ztráty daňových příjmů a mohla by také usnadnit pokračující financování teroristických skupin.

²⁰ Tamtéž.

²¹ Zdroj: Europol.

²² Odpovědi členských států v rámci postupu konzultací.

²³ Tamtéž.

- **Proporcionalita**

V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v čl. 5 odst. 4 Smlouvy o EU se navrhovaná nová směrnice omezuje na nezbytné a přiměřené kroky nutné k provedení mezinárodních závazků a norem, zejména pokud jde o kriminalizaci praní peněz, podle doporučení FATF a Varšavské úmluvy. Tato úmluva v některých směrech překračuje rámec doporučení FATF v tom, že považuje za irelevantní, zda predikativní trestné činy podléhaly trestní jurisdikci země, kde k trestnému činu praní peněz došlo, a vyžaduje, aby země zajistily, že předběžnou podmínkou pro odsouzení za praní peněz není dřívější nebo současné odsouzení za predikativní trestný čin a přesné určení predikativního trestného činu.

Návrh tyto závazky podle potřeby upřesňuje s cílem zlepšit přeshraniční spolupráci a výměnu informací a zamezit tomu, aby pachatelé trestné činnosti mohli využívat ve svůj prospěch rozdílů mezi vnitrostátními právními předpisy (například kriminalizací samopraní – byť omezenou na přeměnu nebo převody a na zatajení nebo zastření – a zavedením minimální hranice nejvyšších trestů). Seznam predikativních trestných činů stanovený v tomto návrhu rovněž vychází z kategorií predikativních trestných činů uvedených v doporučení FATF a v dodatku Varšavské úmluvy, se dvěma výjimkami: tento návrh též obsahuje kyberkriminalitu a zneužívání finančních prostředků jakožto predikativní trestné činy.

Návrh vymezuje skutkové podstaty trestných činů praní peněz tak, aby zahrnuly všechny příslušné typy jednání, ale zároveň se návrh omezuje na to, co je nezbytné a přiměřené.

- **Volba nástroje**

V souladu s čl. 83 odst. 1 SFEU lze stanovení minimálních pravidel pro definice trestných činů a trestních sankcí v oblasti závažné trestné činnosti s přeshraničním rozměrem, včetně praní peněz, dosáhnout pouze směrnicí Evropského parlamentu a Rady přijatou řádným legislativním postupem.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení ex-post / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Hodnocení ex-post platných právních předpisů týkajících se kriminalizace praní peněz (tj. čl. 1 písm. b) a článku 2 rámcového rozhodnutí 2001/500/SVV) nebyla provedena.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Komise vzala v úvahu výsledek průzkumu provedeného externím konzultantem v roce 2013, který posoudil mimo jiné plnění doporučení FATF členskými státy, včetně doporučení týkajícího se kriminalizace trestného činu praní peněz. Většina respondentů internetového dotazníku rozeslaného v roce 2013 se domnívala, že celoevropská definice praní peněz by byla účinná při řešení přeshraničních aspektů praní peněz. Průzkum také prokázal celkovou podporu harmonizace, pokud jde o okruh predikativních trestných činů, a naznačil, že rozdíly v tomto směru poskytují pachatelům trestné činnosti možnosti prát peníze v jurisdikcích, ve kterých jsou opatření proti praní peněz vnímána jako nejslabší. To vytváří praktické problémy pro příslušné orgány na přeshraniční úrovni. Z průzkumu rovněž vyplynulo, že zúčastněné strany celkově podporují harmonizaci kriminalizace samopraní prostřednictvím opatření EU.

V říjnu 2016 Komise konzultovala s členskými státy jejich platná ustanovení na vnitrostátní úrovni týkající se kriminalizace praní peněz, a to tak, že si vyžádala aktualizované informace na základě informačních přehledů o každém členském státě. Výsledky této konzultace byly přezkoumány během schůzky s členskými státy v listopadu 2016, na které byly projednány různé přístupy k aspektům, jako jsou predikativní trestné činy, požadavek předchozího

odsouzení nebo určení predikativního trestného činu, kriminalizace samopraní a úroveň sankcí.

Komise také v listopadu 2016 konzultovala s představiteli právních sdružení, aby zjistila jejich názory na nástin navrhované směrnice vypracovaný Komisí a představený v plánu činnosti. Zúčastněné strany celkově zdůraznily nezbytnost harmonizace trestných činů praní peněz a sankcí, aby bylo možné komplexně a účinně bojovat proti praní peněz v EU. Zúčastněné strany uvedly, že existují časté případy, kdy rozdílné definice brání účinné přeshraniční spolupráci při trestním stíhání trestných činů praní peněz. Odstranění významných rozdílů v příslušných definicích praní peněz a trestného činu by umožnilo lepší přeshraniční výměnu informací a lepší spolupráci donucovacích orgánů. Sladění úrovně sankcí ukládaných v souvislosti s trestnými činy praní peněz by také zajistilo účinnější prosazování práva a účinnější odstrašení napříč EU.

Komise rovněž konzultovala s agenturami EU odpovědnými za podporu policejní a justiční spolupráce mezi členskými státy.

Zohledněny byly i jiné údaje, např. aktualizovaná zpráva Eurostatu o praní peněz a zjištění v rámci projektu ECOLEF²⁴. Komise též vycházela z jiných relevantních zpráv těchto organizací, např. nedávné zprávy o typech praní výnosů z trestné činnosti, kterou vydal výbor Moneyval v roce 2015²⁵.

• **Posouzení dopadů**

Vzhledem k tomu, že návrh směrnice především začleňuje mezinárodní závazky a normy, je tento návrh výjimečně prezentován bez posouzení dopadů.

Tento návrh nicméně vychází z poznatků shromážděných prostřednictvím externích studií a z posouzení popsanych v předchozím oddíle a z různých konzultací se zúčastněnými stranami.

S použitím dostupných poznatků byly zvažovány různé přístupy:

1) nelegislativní opatření na úrovni EU nebo na vnitrostátní úrovni, včetně pokynů, výměny osvědčených postupů, odborné přípravy a vypracování převodníků pro predikativní trestné činy;

2) omezit návrh na doporučení FATF, stanovit přesnou definici EU pro praní peněz v souladu s mezinárodními normami a současně poskytnout členským státům široký prostor pro postup dle vlastního uvážení v jiných oblastech;

3.1) návrh provádějící ustanovení Varšavské úmluvy; zmírnění požadavků na prokázání predikativních trestných činů souvisejících s trestným činem praní peněz;

3.2) návrh provádějící ustanovení Varšavské úmluvy, avšak v určitých aspektech vycházející za rámec mezinárodních závazků, který by obsahoval definici predikativních trestných činů, kriminalizoval samopraní a zavedl minimální a maximální sazby sankcí;

²⁴ Unger, B. (a kol.), Závěrečná zpráva z projektu ECOLEF (Právní a ekonomická účinnost politiky boje proti praní peněz a financování terorismu), „Právní a ekonomická účinnost politiky boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu“ (*The economic and legal effectiveness of Anti-Money Laundering and Combatting Terrorist Financing policy*), únor 2013.

²⁵ Zpráva o typech praní výnosů z organizované trestné činnosti, Moneyval, duben 2015.

4) návrh vymezující různé podmínky a prvky trestného činu praní peněz (včetně definic přeměny/převodu majetku, zatajení, nabytí, držení a užívání výnosů z trestné činnosti), zavádějící komplexní přístup k trestné činnosti a kriminalizující praní peněz z nedbalosti.

Na základě shromážděných poznatků a předchozích posouzení uvedených výše zvolila Komise přístup, který navrhuje minimální harmonizaci v souladu s ustanoveními Varšavské úmluvy, vycházející za rámec mezinárodních závazků pouze v těch oblastech, kde je opatření prokazatelně výhodné z hlediska přeshraniční spolupráce, při respektování vnitrostátních tradic a judikatury a zajištění souladu s právem EU, tj. zajištění, aby všechny trestné činy vymezené v legislativních aktech EU byly považovány za predikativní trestné činy související s práním peněz.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušování**

Cílem návrhu je zavedení mezinárodních závazků a norem do právního řádu EU a aktualizace právního rámce tak, aby bylo možné náležitě reagovat na přeshraniční jev praní peněz. To pomůže členským státům při provádění a plnění příslušných ustanovení.

- **Základní práva**

Zavedení, provádění a uplatňování kriminalizace musí probíhat při plném dodržování základních práv. Každé omezení výkonu práv a svobod musí být v souladu s podmínkami stanovenými v čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv, konkrétně musí být v souladu se zásadou proporcionality, pokud jde o legitimní cíl objektivně naplňovat cíle obecného zájmu uznávaný Uníí nebo potřebu ochrany práv a svobod druhého, být stanoveno zákonem a respektovat podstatu těchto práv a svobod.

V tomto kontextu je třeba zohlednit řadu základních práv a svobod zakotvených v Listině základních práv. Mezi práva, která jsou mimořádně důležitá pro navrhované opatření, patří práva uvedená v hlavě I Listiny základních práv týkající se svobody a bezpečnosti (článek 6 Listiny), právo na vlastnictví (článek 17 Listiny), právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces (článek 47 Listiny), presumpce nevinny a právo na obhajobu (článek 48 Listiny), zásady zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů (článek 49 Listiny) a právo nebýt dvakrát trestně stíhán nebo trestán za stejný trestný čin (*ne bis in idem*, článek 50 Listiny), výčet však není vyčerpávající.

Všechna opatření přijatá EU a jejími členskými státy, která se týkají kriminalizace praní peněz, jak stanoví tato směrnice, a určení trestních sankcí a sankcí jiné než trestní povahy za ně se musí řídit zásadou zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů, presumpce nevinny a práva na obhajobu a měla by zabránit jakékoliv formě svévole.

Základní práva obecně a zásada proporcionality jsou respektovány tím, že se skutkové podstaty trestných činů omezují na to, co je zcela nezbytné, aby bylo možné stíhat činy, které představují zvláštní hrozbu pro vnitřní bezpečnost EU.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá bezprostřední dopad na rozpočet Unie.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Provádění směrnice bude Komise sledovat na základě informací poskytovaných členskými státy o opatřeních, která přijaly s cílem uvést v platnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí.

Po dvou letech od uplynutí lhůty pro provedení směrnice předloží Komise zprávu Evropskému parlamentu a Radě, v níž posoudí, do jaké míry členské státy přijaly opatření nezbytná pro dosažení souladu s touto směrnicí.

- **Vysvětlující dokumenty (v případě směrnic)**

Žádné vysvětlující dokumenty o provedení nejsou nezbytné.

- **Podrobné vysvětlení zvláštních ustanovení návrhu**

Článek 1: Předmět a oblast působnosti – Toto ustanovení vymezí účel a oblast působnosti navrhované směrnice, zejména stanoví minimální pravidla týkající se vymezení trestných činů a sankcí v oblasti trestných činů praní peněz.

Článek 2: Definice – Toto ustanovení obsahuje definici pojmů „majetek“ (v souvislosti s trestnými činy praní peněz, viz článek 3) v souladu s *acquis* EU²⁶ a „právnícká osoba“ (v souvislosti s povinností zavést odpovědnost právníckých osob, viz článek 6).

Toto ustanovení povoluje, aby si členské státy ponechaly různé přístupy, pokud jde o predikativní trestné činy související s praním peněz (zvolit mezi komplexním přístupem k trestné činnosti, seznamy predikativních trestných činů, seznam trestných činů s minimálními tresty), přičemž současně vymezuje definice pojmu „trestná činnost“, která představuje predikativní trestné činy související s praním peněz. Okruh trestných činností, z nichž majetek, který je vypraný, pochází, uvedených v tomto ustanovení je v souladu s doporučením č. 3 Finančního akčního výboru, které nezávisle na přístupu zvoleném k popsání predikativních trestných činů požaduje zahrnutí trestných činů ze seznamu určených kategorií trestných činů. Seznam v tomto ustanovení je rovněž v souladu s čl. 9 odst. 4 Úmluvy Rady Evropy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu a o financování terorismu z roku 2005 (CETS č. 198), který vyžaduje, aby smluvní strany úmluvy aplikovaly trestný čin praní peněz na kategorie predikativních trestných činů uvedené v dodatku této úmluvy. Kategorie vymezené Finančním akčním výborem a kategorie v dodatku k úmluvě odpovídají okruhu trestných činů, jejichž seznam je uveden v článku 2 tohoto návrhu, s jednou výjimkou: tento článek, jak je vysvětleno dále, zahrnuje mezi predikativní trestné činy také kyberkriminalitu.

Výborem FATF nebo v úmluvě z roku 2005 jsou však tyto kategorie pouze uvedeny, nikoli definovány, což ponechává široký prostor pro rozdíly v okruhu predikativních trestných činů mezi jednotlivými státy. To v některých členských státech vede k dosti omezeným skutkovým podstatám predikativních trestných činů, jež jsou zahrnuty do vnitrostátních ustanovení. U členských států navíc neexistuje komplexní společné chápání souvisejících trestných činností, z nichž vypraný majetek pochází.

²⁶

Totožný s čl. 2 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 85).

Podle konzultací s Europolem rozdílné názory na to, které trestné činy mohou vést k praní peněz, ztěžují předcházení finančních transakcí souvisejících s praním peněz a stíhání přeshraničního praní peněz s cílem zjistit, zda došlo k praní peněz. Ve stejné souvislosti Eurojust v rámci postupu konzultace poukázal na potíže, s nimiž se členské státy setkávají při vyšetřování a trestním stíhání případů přeshraničního praní peněz v důsledku doplňkové povahy tohoto typu trestných činů. Také jiné zúčastněné strany uvedly, že rozdíly, pokud jde o predikativní trestné činy, vedou k překážkám v přeshraniční spolupráci. Jelikož členské státy, jsou-li žádány o spolupráci při vyšetřování nebo trestním stíhání týkajícím se praní peněz, často vyžadují, aby související predikativní trestný čin, kdyby byl spáchán v jejich členském státě, byl predikativním trestným činem i v jejich vlastní jurisdikci, není spolupráce vždy možná a pachatelé trestné činnosti úspěšně perou své výnosy z trestné činnosti.

Vždy, když v *acquis* EU existuje platný právní předpis vymezující některý z predikativních trestných činů, uvádí se odkaz na příslušný legislativní akt EU, aby se zajistilo, že za praní peněz jsou považovány všechny trestné činy vymezené v tomto legislativním aktu EU. To přispěje ke snížení stávajících rozdílů a k posílení širšího společného chápání.

Kromě toho existuje potřeba čelit rostoucí hrozbě kyberkriminality a útokům proti informačním systémům, zejména útokům spojeným s organizovanou trestnou činností. Počítačová kriminalita je jedinou oblastí trestné činnosti uvedenou v článku 83 Smlouvy o fungování EU, která není uvedena na seznamu kategorií trestných činů stanoveném Finančním akčním výborem a Varšavskou úmluvou. Finanční dopad kyberkriminality a velikost souvisejících výnosů lze při neexistenci spolehlivých údajů a výzkumu vyčíslit jen stěží, ale z případů vyplývá, že výnosy z kyberkriminality se perou prostřednictvím sofistikovaných systémů, jež zahrnují tradiční i nové platební metody²⁷. Aby se narušila finanční pobídka, jež vyvolává mnohé činnosti v oblasti kyberkriminality, toto ustanovení označuje kyberkriminalitu, zahrnující kterékoli z trestných činů stanovených ve směrnici 2013/40/EU²⁸, za predikativní trestný čin související s praním peněz.

Článek 3: Trestné činy praní peněz – Toto ustanovení vymezuje, které trestné činy by měly být v členských státech považovány za trestné činy praní peněz.

Toto ustanovení provádí čl. 9 odst. 1 Varšavské úmluvy tak, že definuje podstatné prvky toho, co představuje praní peněz, tj. přeměnu nebo převod majetku pocházejícího z trestné činnosti za účelem zatajení nebo zastření jeho nezákonného původu (odst. 1 písm. a)) a zatajení nebo zastření jeho skutečné povahy, zdroje, umístění, nakládání, pohybu, práv k majetku nebo jeho vlastnictví (odst. 1 písm. b)).

Toto ustanovení navíc přesahuje rámec doporučení FATF a Varšavské úmluvy tím, že stanoví povinnost kriminalizovat nabývání, držení nebo užívání majetku pocházejícího z trestné činnosti, což podle Varšavské úmluvy je možností, která se řídí ústavními zásadami a základními pojmy právního systému každé země. Pouhé držení výnosů z trestné činnosti není ve většině členských států považováno za praní peněz²⁹. Tento návrh respektuje rozdílné právní tradice členských států tím, že umožňuje z tohoto typu praní peněz vyjmout samoprání (viz dále k čl. 3 odst. 3).

²⁷ Výzkumná zpráva Moneyval, Peněžní toky z trestné činnosti na internetu: metody, trendy a mnohostranná protipatření, březen 2012.

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/40/EU ze dne 12. srpna 2013 o útocích na informační systémy a nahrazení rámcového rozhodnutí Rady 2005/222/SVV (Úř. věst. L 218, 14.8.2013, s. 8).

²⁹ Unger, B. (a kol.), Závěrečná zpráva z projektu ECOLEF, „Ekonomická a právní účinnost politiky boje proti praní peněz a financování terorismu“ (*The economic and legal effectiveness of Anti-Money Laundering and Combatting Terrorist Financing policy*), únor 2013, s. 6.

V souladu s Varšavskou úmluvou by tři typy praní peněz (přeměna nebo převod; zatajení nebo zastření; a nabývání, držení nebo užívání) měly být kriminalizovány, jsou-li spáchány úmyslně. Nezavádí se žádný prvek nedbalosti. Ustanovení čl. 9 odst. 3 Varšavské úmluvy umožňuje, aby smluvní strany dle vlastního uvážení kriminalizovaly případy, kdy pachatel „a) měl podezření, že majetek je výnosem z trestné činnosti, a b) měl předpokládat, že majetek je výnosem z trestné činnosti“. V členských státech existují rozdílné přístupy k praní peněz z nedbalosti, což odráží rozdíly ve vnitrostátních právních tradicích, pokud jde o subjektivní prvek vyžadovaný pro spáchání trestného činu, avšak bylo zjištěno, že tyto rozdíly nepředstavují podstatný problém pro přeshraniční spolupráci. Jelikož tato směrnice stanoví pouze minimální pravidla, členským státům se nebrání v kriminalizaci praní peněz z nedbalosti.

Odstavec 2 tohoto ustanovení dále z hlediska trestní stíhatelnosti výše popsaných trestných činů praní peněz považuje za irelevantní, zda došlo k dřívějšímu nebo současnému odsouzení za související trestnou činnost, či nikoli, nebo zda lze podrobně určit, kdo je pachatelem trestné činnosti, z níž daný majetek pochází, nebo jiné okolnosti této trestné činnosti. Tímto způsobem toto ustanovení provádí čl. 9 odst. 5 a 6 Varšavské úmluvy tak, že zaručuje, že praní peněz je kriminalizováno dokonce i tehdy, neexistuje-li dřívější nebo souběžný rozsudek za predikativní trestný čin a aniž by bylo nezbytné přesně určit, z kterého trestného činu majetek pochází.

Eurojust a další zúčastněné strany uvedly, že požadavek týkající se přesného určení predikativních trestných činů je významnou překážkou, která může přeshraniční boj proti praní peněz obzvláště ztížit. Podle Europolu se od většiny donucovacích orgánů vyžaduje, aby prokázaly predikativní trestný čin. Spojování podezřelých finančních prostředků s konkrétním predikativním trestným činem označují donucovací orgány za nejzávažnější problém při vyšetřování praní peněz: v případě s více jurisdikcemi, ve kterém poskytoval podporu Europol, země, v níž byl predikativní trestný čin spáchán, nereagovala na žádosti o vzájemnou právní pomoc. Všechny země zapojené do tohoto případu zdůraznily, že hlavní překážkou bylo spojování finančních prostředků s konkrétním predikativním trestným činem.

Dokonce i v členských státech, kde odsouzení praní peněz lze získat pouhým prokázáním toho, že tyto peníze nemohly pocházet z legálního zdroje, budou obvykle vyžadovány ukazatele trestné činnosti, aby se dosáhlo odsouzení nebo konfiskace. Přístup použitý v tomto ustanovení je proto v souladu s požadavkem Varšavské úmluvy i s vnitrostátní praxí.

Varšavská úmluva kromě toho stanoví, že by nemělo být problémem trestně stíhat praní peněz ani v případě, že by trestná činnost, z níž tyto finanční prostředky pocházejí, byla spáchána v jiné zemi. Odst. 2 písm. c) tohoto návrhu stanoví, že je irelevantní, zda trestná činnost, z níž majetek pochází, byla prováděna na území jiného členského státu nebo na území třetí země, přičemž ponechává na uvážení členských států, zda uplatní kritérium oboustranné trestnosti, tj. že predikativní trestný čin by měl být trestný v zemi, kde byl spáchán, a že by byl trestný i v členském státě, který praní peněz stíhá, kdyby byl tento predikativní trestný čin spáchán v něm.

Toto ustanovení dále vyžaduje, aby členské státy kriminalizovaly samopraní. Eurojust uvádí, že skutečnost, že „samopraní“ není ve všech jurisdikcích kriminalizováno, může některým členským státům způsobit potíže při určení stíhatelného trestného činu a vyšetřování a sledování toku „špinavých peněz“. Odstavec 3 tohoto článku vyjasňuje, že povinnost kriminalizovat samopraní je omezena na přeměnu nebo převod a na zatajení nebo zastření a není použitelná na pouhé držení nebo užívání. Tento přístup zohledňuje to, že trestní stíhání určité osoby za pouhé použití výnosů vlastního trestného činu, za který byla tato osoba již soudně stíhána, „pro vlastní potřeby“, je v některých členských státech považováno za

porušení zásady *ne bis in idem*, tj. že osoba nemůže být za tentýž trestný čin odsouzena dvakrát³⁰. Na druhé straně, jestliže činnost praní peněz zahrnuje přeměnu a převod, jakož i zatajení a zastření prostřednictvím finančního systému, jsou tyto činnosti zjevně dalším trestným činem, který lze odlišit od predikativního trestného činu, což navíc způsobuje další škodu nebo škodu jiného typu, než která byla již způsobena predikativním trestným činem. Tento přístup je v souladu s judikaturou členských států³¹.

Článek 4: Návod, pomoc a pokus – Jedná se o ustanovení vztahující se na trestné činy uvedené výše, které vyžaduje, aby členské státy kriminalizovaly rovněž různé formy pomoci, návodu a pokusu, pokud jde o mnohé z uvedených trestných činů.

Pomoc k trestnému činu praní peněz může zahrnovat širokou škálu činností počínaje od usnadnění nebo poskytnutí rady po poskytování podpůrných služeb pro spáchání těchto činů.

Toto ustanovení zajišťuje sladění s definicemi v mezinárodních normách, jež jsou uvedeny výše.

Aby se zajistilo účinné odstrašení, je kromě toho nezbytné kriminalizovat návod, tedy zajistit trestnost činu oslovování druhých za účelem provedení trestných činů uvedených výše.

Článek 5: Tresty ukládané fyzickým osobám – Toto ustanovení se vztahuje na všechny trestné činy a ukládá členským státům, aby ukládaly účinné, přiměřené a odrazující tresty.

Toto ustanovení rovněž stanoví minimální hranici nejvyššího trestu. Rámcové rozhodnutí 2001/500/SVV již stanoví u některých typů praní peněz minimální hranici nejvyššího trestu v trvání čtyř let. Také tento návrh stanoví, přinejmenším v závažných případech, nejvyšší trest odnětí svobody v trvání nejméně čtyř let. Vymezení minimální hranice též zohledňuje platná pravidla v členských státech.

Stanovení minimální hranice nejvyššího trestu na úrovni EU usnadní mezinárodní policejní a justiční spolupráci a posílí odstrašení. Různé analýzy poukázaly na nízkou výši trestů/pokut a nízkou míru trestního stíhání³². To může mít řadu příčin, včetně omezeného přístupu, kapacity nebo zdrojů příslušných orgánů umožňujících přístup a analýzu příslušných informací ve zvláště složitých případech, přičemž za faktory přispívající k tomuto problému je nutné považovat i úzké vymezení trestného činu praní peněz, nízkou úroveň sankcí a důkazní překážky. Kromě nedostatků v oblasti vynucení práva tato situace vytváří i riziko výběru jurisdikcí (tzv. „forum-shopping“) ze strany pachatelů, což znamená, že pachatelé trestné činnosti provádějí finanční operace tam, kde cítí, že opatření boje proti praní peněz jsou nejslabší.

Článek 6: Přitěžující okolnosti – Jedná se o ustanovení vztahující se na trestné činy praní peněz vymezené v článku 3, které má zajistit, že pokud byl trestný čin spáchán ve zločinném spolčení ve smyslu rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV³³, nebo pokud pachatel, aby umožnil praní peněz, zneužil svého služebního postavení, je to považováno za pritěžující okolnost.

Článek 7: Odpovědnost právnických osob – Jedná se o ustanovení vztahující se na všechny trestné činy uvedené výše, které vyžaduje, aby členské státy zajistily, že právnické osoby lze činit odpovědné, avšak vylučuje, aby tato odpovědnost představovala alternativu

³⁰ FATF a Moneyval, Zprávy o vzájemném hodnocení a výsledky postupu konzultací s členskými státy.

³¹ Tamtéž.

³² FATF a Moneyval, Zprávy o vzájemném hodnocení.

³³ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti (Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42).

k odpovědnosti fyzických osob. Toto ustanovení je v souladu s článkem 10 Varšavské úmluvy.

Toto ustanovení vychází ze standardního vzorce, který lze nalézt v dalších právních nástrojích EU, jež ukládají členským státům povinnost zajistit, aby právnické osoby bylo možné činit odpovědné za trestné činy uvedené v člancích 1 až 4 spáchané v jejich prospěch jakoukoliv osobou na určitých vedoucích pozicích v rámci této právnické osoby. Není nutné, aby tato odpovědnost byla výlučně trestní povahy.

Článek 8: Tresty ukládané právnickým osobám – Toto ustanovení se vztahuje na sankce pro právnické osoby. Vychází ze standardního vzorce, který lze nalézt v dalších právních nástrojích EU.

Článek 9: Soudní příslušnost – Toto ustanovení, použitelné na všechny trestné činy uvedené výše, vyžaduje stanovení příslušnosti justičních orgánů, které jim umožní zahájit vyšetřování, vést trestní stíhání a odsoudit trestné činy uvedené v této směrnici.

Článek 10: Prostředky vyšetřování – Cílem tohoto ustanovení je zajistit, aby prostředky vyšetřování, které stanoví vnitrostátní právo pro případy organizované trestné činnosti nebo jiné závažné trestné činnosti, byly používány i v případech praní peněz.

Článek 11: Nahrazení určitých ustanovení rámcového rozhodnutí 2001/500/SVV – Toto ustanovení nahrazuje ve vztahu k členským státům, které se účastní přijímání této směrnice, stávající ustanovení v oblasti kriminalizace praní peněz v čl. 1 písm. b) a článku 2 rámcového rozhodnutí 2001/500/SVV.

Tato ustanovení týkající se konfiskace, uvedená v čl. 1 písm. a) a člancích 3 a 4 rámcového rozhodnutí 2001/500/SVV, byla nahrazena směrnicí 2014/42/EU.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o boji proti praní peněz prostředky trestního práva**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 83 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Praní peněz a související financování terorismu a organizované trestné činnosti jsou nadále závažné problémy na úrovni Unie, a poškozují tak integritu, stabilitu a pověst finančního sektoru a ohrožují vnitřní bezpečnost a vnitřní trh Unie. V zájmu řešení těchto problémů i v zájmu posílení provádění směrnice 2015/849/EU¹ je cílem této směrnice trestněprávní cestou proti praní peněz bojovat a umožnit lepší přeshraniční spolupráci příslušných orgánů.
- (2) Opatření přijatá pouze na vnitrostátní úrovni nebo i na úrovni Unie by bez mezinárodní koordinace a spolupráce měla velmi omezené účinky. Opatření přijatá v oblasti boje proti praní peněz Uní by proto měla být slučitelná s dalšími opatřeními přijatými na mezinárodních fórech a přinejmenším stejně přísná.
- (3) Činnost Unie by měla i nadále brát v úvahu zejména doporučení Finančního akčního výboru (FATF) a nástroje dalších mezinárodních orgánů činných v boji proti praní peněz a financování terorismu. Příslušné právní akty Unie by měly být tam, kde je to vhodné, dále sladěny s mezinárodními standardy pro boj proti praní peněz a financování terorismu a šíření zbraní hromadného ničení, které v únoru 2012 přijal FATF (dále jen „revidovaná doporučení FATF“). Jako signatář Úmluvy Rady Evropy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu a o financování terorismu (CETS č. 198) by Unie měla požadavky této úmluvy provést ve svém právním řádu.
- (4) Rámcové rozhodnutí Rady 2001/500/SVV² stanoví požadavky týkající se kriminalizace praní peněz. Toto rámcové rozhodnutí však není dosti komplexní a stávající kriminalizace praní peněz není dostatečně soudržná, aby bylo možno účinně

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).

² Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 26. června 2001 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní (2001/500/SVV) (Úř. věst. L 182, 5.7.2001).

bojovat s praním peněz v Unii, což vede k nedostatkům ve vynucování práva a překážkám ve spolupráci příslušných orgánů v různých členských státech.

- (5) Definice trestných činností, jež představují predikativní trestné činy související s praním peněz, by ve všech členských státech měla být dostatečně jednotná. Členské státy by do nich měly zahrnout škálu trestných činů uvedených v každé z kategorií vymezených FATF. Tam, kde kategorie trestných činů, jako je terorismus nebo trestné činy proti životnímu prostředí, jsou již v právu Unie stanoveny, tato směrnice na tyto právní předpisy odkazuje. To zajistí, že v členských státech bude možné trestat praní výnosů z financování terorismu a obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy. V případech, kde právo Unie umožňuje, aby členské státy ukládaly jiné tresty než trestní sankce, by tato směrnice neměla členským státům ukládat, aby pro účely této směrnice tyto případy stanovily jako predikativní trestné činy.
- (6) V souladu s revidovanými doporučeními FATF by do definice trestné činnosti měly být zahrnuty i daňové trestné činy související s přímými a nepřímými daněmi. Vzhledem k tomu, že v každém z členských států mohou trestnou činnost, za niž lze ukládat sankce uvedené v této směrnici, představovat různé daňové trestné činy, mohou se definice daňových trestných činů ve vnitrostátním právu lišit. O harmonizaci definic daňových trestných činů ve vnitrostátním právu členských států se však neusiluje.
- (7) Tato směrnice by se neměla vztahovat na praní peněz, pokud jde o majetek pocházející z trestných činů ohrožujících finanční zájmy Unie, na které se vztahují zvláštní pravidla stanovená ve směrnici 2017/XX/EU³. V souladu s čl. 325 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie musí členské státy k zamezení podvodů ohrožujících finanční zájmy Unie přijmout stejná opatření, jaká přijímají k zamezení podvodů ohrožujících jejich vlastní finanční zájmy.
- (8) Tam, kde činnost praní peněz nespočívá pouze v držení nebo užívání, nýbrž zahrnuje také převod nebo zatajení a zastření majetku prostřednictvím finančního systému a v důsledku toho dojde k další škodě kromě té, která byla již způsobena predikativním trestným činem, například k poškození integrity finančního systému, měla by být tato činnost trestána zvlášť. Členské státy by tak měly zajistit, že takové jednání lze trestat i tehdy, pokud se ho dopustí pachatel trestné činnosti, z níž tento majetek pochází (takzvané „samopraní“).
- (9) Aby mohl být boj proti praní peněz účinným nástrojem proti organizovanému zločinu, nemělo by být nutné určit specifika trestného činu, z něhož majetek pochází, natož vyžadovat dřívější nebo současné odsouzení za tento trestný čin. Trestnímu stíhání praní peněz by rovněž neměla bránit pouhá skutečnost, že predikativní trestný čin byl spáchán v jiném členském státě nebo třetí zemi, pokud se v tomto členském státě nebo třetí zemi jedná o trestný čin. Členské státy mohou stanovit jako předběžnou podmínku to, aby byl predikativní trestný čin trestným činem podle jejich vnitrostátního práva, kdyby byl spáchán tam.
- (10) Cílem této směrnice je kriminalizovat praní peněz, je-li spácháno úmyslně. Úmysl (záměr) a srozumění mohou být vyvozeny z objektivních, skutkových okolností. Jelikož tato směrnice stanoví minimální pravidla, mohou členské státy dle svého uvážení v souvislosti s praním peněz přijímat nebo ponechat přísnější trestněprávní

³

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/XX/EU ze dne x.x.2017 o ochraně finančních zájmů Unie trestněprávní cestou (Úř. věst. L x, xx.xx.2017, s. x).

předpisy. Členské státy například mohou stanovit, že trestný čin představuje i praní peněz spáchané následkem vědomé nedbalosti nebo hrubé nedbalosti.

- (11) Aby se zamezilo praní peněz v celé Unii, měly by členské státy stanovit minimální druhy a úrovně sankcí, jsou-li spáchány trestné činy definované v této směrnici. Je-li trestný čin spáchán ve zločinném spolčení ve smyslu rámcového rozhodnutí Rady 2008/841/SVV⁴, nebo pokud pachatel, aby umožnil praní peněz, zneužil svého služebního postavení, měly by to členské státy v souladu s platnými pravidly stanovenými jejich právními systémy považovat za přitěžující okolnosti.
- (12) Vzhledem k mobilitě pachatelů a výnosů pocházejících z trestné činnosti a vzhledem ke složitému přeshraničnímu vyšetřování, jež boj proti praní peněz vyžaduje, měly by všechny členské státy stanovit soudní příslušnost svých soudů tak, aby to příslušným orgánům umožnilo takové činnosti vyšetřovat a trestně stíhat. Členské státy by tak měly zajistit, aby soudní příslušnost jejich soudů zahrnovala situace, kdy je trestný čin spáchán prostřednictvím informační a komunikační technologie z jejich území, ať už se nachází na jejich území, či nikoli.
- (13) Tato směrnice by měla nahradit určitá ustanovení rámcového rozhodnutí 2001/500/SVV⁵ ve vztahu k členským státům, které jsou touto směrnicí vázány.
- (14) Jelikož cíle této směrnice, totiž vystavit praní peněz ve všech členských státech účinným, přiměřeným a odrazujícím trestním sankcím, nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale spíše jich z důvodu rozsahu či účinků této směrnice může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku 5 nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle.
- (14) [V souladu s článkem 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska, pokud jde o prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, oznámily Spojené království a Irsko své přání účastnit se přijímání a používání této směrnice.
- (15) A/NEBO
- (16) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska, pokud jde o prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Spojené království a Irsko neúčastní přijímání této směrnice, a proto pro ně není tato směrnice závazná ani použitelná.]
- (17) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice, a proto pro něj není tato směrnice závazná ani použitelná. Rámcové rozhodnutí 2001/500/SVV⁶ je pro Dánsko nadále závazné a použitelné,

⁴ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti (Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42).

⁵ Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 26. června 2001 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní (2001/500/SVV) (Úř. věst. L 182, 5.7.2001).

⁶ Tamtéž.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1 Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví minimální pravidla týkající se definice trestných činů a sankcí v oblasti praní peněz.
2. Tato směrnice se nevztahuje na praní peněz, pokud jde o majetek pocházející z trestných činů ohrožujících finanční zájmy Unie, na které se vztahují zvláštní pravidla stanovená ve směrnici 2017/XX/EU.

Článek 2 Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „trestnou činností“ jakýkoli druh trestné účasti na spáchání těchto trestných činů:
 - a) účast v organizované zločinecké skupině a na vydírání, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených v rámcovém rozhodnutí Rady 2008/841/SVV;
 - b) terorismus, včetně kteréhokoli z trestných činů stanovených ve směrnici 2017/XX/EU⁷;
 - c) obchodování s lidmi a převaděčství migrantů, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených ve směrnici 2011/36/EU⁸ a rámcovém usnesení Rady 2002/946/SVV⁹;
 - d) pohlavní zneužívání, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených ve směrnici 2011/93/EU¹⁰;
 - e) nedovolený obchod s omamnými a psychotropními látkami, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených v rámcovém rozhodnutí Rady 2004/757/SVV¹¹;
 - f) nedovolený obchod se zbraněmi;
 - g) nezákonné obchodování s kradeným zbožím a jiným zbožím;

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/XX/EU ze dne X.X.2017 o boji proti terorismu, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV o boji proti terorismu (Úř. věst. L x, xx.xx.2017, s. x).

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/36/EU ze dne 5. dubna 2011 o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a o ochraně obětí, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/629/SVV (Úř. věst. L 101, 15.4.2011, s. 1).

⁹ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/946/SVV ze dne 28. listopadu 2002 o posílení trestního rámce s cílem zabránit napomáhání k nepovolenému vstupu, tranzitu a pobytu (Úř. věst. L 328, 5.12.2002, s. 1).

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/93/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2004/68/SVV (Úř. věst. L 335, 17.12.2011, s. 1).

¹¹ Rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami (Úř. věst. L 335, 11.11.2004, s. 8).

- h) korupce, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených v Úmluvě o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie¹² a v rámcovém rozhodnutí Rady 2003/568/SVV¹³;
- i) podvod, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených v rámcovém rozhodnutí Rady 2001/413/SVV¹⁴;
- j) padělání peněz, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených ve směrnici 2014/62/EU¹⁵;
- k) padělání a produktové pirátství;
- l) trestné činy proti životnímu prostředí, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených ve směrnici 2008/99/ES¹⁶ nebo ve směrnici 2009/123/ES¹⁷;
- m) vražda, těžké ublížení na zdraví;
- n) únos, omezování osobní svobody a braní rukojmí;
- o) loupež nebo krádež;
- p) pašování (i ve vztahu ke clům, spotřebním a jiným daním);
- q) vydírání;
- r) padělání;
- s) pirátství;
- t) obchodování zasvěcené osoby a manipulace s trhem, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených ve směrnici 2014/57/EU¹⁸;
- u) kyberkriminalita, včetně kteréhokoli z trestných činů uvedených ve směrnici 2013/40/EU¹⁹;
- v) všechny trestné činy, včetně daňových trestných činů souvisejících s přímými a nepřímými daněmi vymezených ve vnitrostátním právu členských států, za které lze uložit trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody, jehož horní hranice přesahuje jeden rok, nebo pokud jde o členské státy, které mají ve svém právním systému za trestné činy stanovenou minimální hranici, všechny trestné činy, za které lze uložit trest odnětí svobody nebo ochranné

¹² Úmluva o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie.
¹³ Rámcové rozhodnutí Rady 2003/568/SVV ze dne 22. července 2003 o boji proti korupci v soukromém sektoru (Úř. věst. L 192, 31.7.2004, s. 54).
¹⁴ Rámcové rozhodnutí Rady ze dne 28. května 2001 o potírání podvodů a padělání bezhotovostních platebních prostředků (2001/413/SVV) (Úř. věst. L 149, 2.6.2001, s. 1).
¹⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/62/EU ze dne 15. května 2014 o trestněprávní ochraně eura a jiných měn proti padělání, kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2000/383/SVV (Úř. věst. L 151, 21.5.2014, s. 1).
¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/99/ES ze dne 19. listopadu 2008 o trestněprávní ochraně životního prostředí (Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 28).
¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/123/ES ze dne 21. října 2009, kterou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání (Úř. věst. L 280, 27.10.2009, s. 52).
¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/57/EU ze dne 16. dubna 2014 o trestních sankcích za zneužívání trhu (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 179).
¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/40/EU ze dne 12. srpna 2013 o útocích na informační systémy a nahrazení rámcového rozhodnutí Rady 2005/222/SVV (Úř. věst. L 218, 14.8.2013, s. 8).

opatření spojené se zbavením osobní svobody v trvání nejméně šesti měsíců;

- 2) „majetkem“ jakákoli aktiva hmotná nebo nehmotná, movitá nebo nemovitá, materiální nebo nemateriální povahy, a právní dokumenty nebo nástroje v jakékoliv formě včetně elektronické nebo digitální prokazující právní nárok na taková aktiva nebo podíl na nich;
- 3) „právní osobou“ každý subjekt, který má podle příslušné právní úpravy právní subjektivitu, s výjimkou států nebo veřejných subjektů při výkonu státní moci a s výjimkou veřejných mezinárodních organizací.

Článek 3

Trestné činy praní peněz

1. Každý členský stát zajistí, že se za trestný čin považuje následující jednání, pokud je páčáno úmyslně:
 - a) přeměna nebo převod majetku s vědomím, že tento majetek pochází z trestné činnosti nebo z účasti na takové činnosti, za účelem zatajení nebo zastření nezákonného původu majetku nebo za účelem pomoci jakékoliv osobě, která se účastní páčání takové činnosti, aby se vyhnula právním následkům svého jednání;
 - b) zatajení nebo zastření skutečné povahy, zdroje, umístění, nakládání, pohybu, práv k majetku nebo jeho vlastnictví s vědomím, že tento majetek pochází z trestné činnosti nebo z účasti na takové činnosti;
 - c) nabývání, držení nebo užívání majetku při vědomí, v době jeho obdržení, že tento majetek pochází z trestné činnosti nebo z účasti na takové činnosti.
2. Aby bylo možné trestný čin uvedený v odstavci 1 trestat, není nutné určit:
 - a) dřívější nebo současné odsouzení za trestnou činnost, ze které majetek pochází;
 - b) totožnost pachatele trestné činnosti, ze které majetek pochází, nebo další okolnosti související s touto trestnou činností;
 - c) zda trestná činnost, ze které majetek pochází, byla prováděna na území jiného členského státu nebo třetí země, pokud příslušné jednání je trestným činem podle vnitrostátního práva členského státu nebo třetí země, kde bylo spácháno, a pokud by bylo trestným činem podle vnitrostátního práva členského státu provádějícího nebo používajícího tento článek, kdyby v něm bylo spácháno.
3. Trestné činy uvedené v odst. 1 písm. a) a b) se vztahují rovněž na osoby, které spáchaly trestnou činnost, ze které majetek pochází, nebo se této trestné činnosti účastnily.

Článek 4

Návod, pomoc a pokus

Každý členský stát zajistí trestnost návodu nebo pomoci k trestnému činu a pokusu trestného činu uvedeného v článku 3.

Článek 5

Tresty ukládané fyzickým osobám

1. Každý členský stát zajistí, že za jednání uvedené v člancích 3 a 4 lze uložit účinné, přiměřené a odrazující tresty.
2. Každý členský stát zajistí, že za trestné činy uvedené v článku 3, přinejmenším v závažných případech, lze uložit maximální trest odnětí svobody v trvání nejméně čtyř let.

Článek 6

Přítěžující okolnosti

Členské státy zajistí, že následující okolnosti budou považovány za přítěžující okolnosti ve vztahu k trestným činům uvedeným v člancích 3 a 4, pokud:

- a) byl trestný čin spáchán v rámci zločinného spolčení ve smyslu rámcového rozhodnutí 2008/841²⁰; nebo
- b) je pachatel ve smluvním vztahu s povinnou osobou a je jí odpovědný nebo je povinnou osobou ve smyslu článku 2 směrnice 2015/849/EU a spáchal trestný čin při výkonu své profesní činnosti.

Článek 7

Odpovědnost právnických osob

1. Každý členský stát zajistí, že právnické osoby lze činit odpovědnými za trestné činy uvedené v člancích 3 a 4, které ve prospěch těchto právnických osob spáchá jakákoli osoba jednáající samostatně nebo jako člen orgánu dotyčné právnické osoby, která v této právnické osobě působí ve vedoucím postavení na základě:
 - a) oprávnění zastupovat tuto právnickou osobu;
 - b) pravomoci přijímat rozhodnutí jménem této právnické osoby; nebo
 - c) pravomoci vykonávat kontrolu v rámci této právnické osoby.
2. Každý členský stát zajistí, že právnické osoby lze činit odpovědnými v případech, kdy nedostatek dohledu nebo kontroly ze strany osoby uvedené v odstavci 1 umožnil spáchání některého z trestných činů uvedených v člancích 3 a 4 ve prospěch uvedené právnické osoby osobou podřízenou této osobě.
3. Odpovědnost právnických osob podle odstavců 1 a 2 nevylučuje trestní stíhání fyzických osob, které podněcují spáchání nebo jsou pachateli některého z trestných činů uvedených v člancích 3 a 4 nebo spáchání těchto činů napomáhají.

²⁰ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti (Úř. věst. L 300, 11.11.2008, s. 42).

Článek 8

Tresty ukládané právníkům osobám

Každý členský stát zajistí, že právníkou osobu odpovědnou za trestné činy podle článku 6 lze postihnout účinnými, přiměřenými a odrazujícími tresty, které zahrnují pokuty trestní nebo jiné povahy a mohou zahrnovat i jiné tresty, jako je:

- 1) zbavení této právníkové osoby oprávnění pobírat veřejné výhody nebo podpory;
- 2) dočasný nebo trvalý zákaz provozování obchodní činnosti touto právníkou osobou;
- 3) uložení soudního dohledu nad touto právníkou osobou;
- 4) zrušení rozhodnutím soudu;
- 5) dočasné nebo trvalé uzavření provozoven použitých ke spáchání trestného činu.

Článek 9

Soudní příslušnost

1. Každý členský stát stanoví soudní příslušnost svých soudů pro trestné činy uvedené v článcích 3 a 4, je-li:
 - a) trestný čin spáchán zcela nebo zčásti na jeho území;
 - b) pachatel státním příslušníkem uvedeného členského státu.
2. Členský stát vyrozumí Komisi, pokud se rozhodne stanovit další soudní příslušnost svých soudů pro trestné činy uvedené v článcích 3 a 4 spáchané mimo jeho území, pokud:
 - a) má pachatel na jeho území obvyklé bydliště;
 - b) je trestný čin spáchán ve prospěch právníkové osoby usazené na jeho území.

Článek 10

Prostředky vyšetřování

Každý členský stát zajistí, aby osoby, jednotky nebo služby odpovědné za vyšetřování nebo trestní stíhání trestných činů uvedených v článcích 3 a 4 měly k dispozici účinné prostředky vyšetřování, jako jsou prostředky používané v boji proti organizované trestné činnosti nebo jiných závažných trestných činů.

Článek 11

Nahrazení určitých ustanovení rámcového rozhodnutí 2001/500/SVV

1. Ve vztahu k členským státům vázaným touto směrnicí nahrazuje tato směrnice čl. 1 písm. b) a článek 2 rámcového rozhodnutí 2001/500/SVV, aniž jsou dotčeny povinnosti těchto členských států související s lhůtami pro provedení uvedeného rámcového rozhodnutí ve vnitrostátním právu.
2. U členských států vázaných touto směrnicí se odkazy na rámcové rozhodnutí 2001/500/SVV považují za odkazy na tuto směrnici.

Článek 12
Provádění

1. Členské státy uvedou v platnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do [24 měsíců od jejího přijetí]. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.

Při přijetí členskými státy musí dotčené předpisy obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo tento odkaz musí být uveden při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 13
Podávání zpráv

Komise do [24 měsíců po uplynutí lhůty pro provedení směrnice] předloží zprávu Evropskému parlamentu a Radě, v níž posoudí, do jaké míry členské státy přijaly opatření nezbytná pro dosažení souladu s touto směrnicí.

Článek 14
Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 15
Určení

Tato směrnice je určena členským státům v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda/předsedkyně